

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/72/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712206995
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712206995.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: H. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. R. XXXX/XX, N. N., za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.007,13 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Martin č.k. 9C/152/2013-50 zo dňa 24.10.2013, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie okresného súdu a v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd konanie zastavil a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom doručeným tamojšiemu súdu dňa 17.05.2012 domáhal zaplatenia sumy 2.007,13 eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré mal odporca získať na základe zmluvy č. 5331239 zo dňa 22.02.2007 z dôvodu, že samotná úverová zmluva má neprijateľné a nekalé podmienky ktoré svojím obsahom ako aj účelom odporujú zákonu, zákon obchádzajú a zmluva ako celok sa prieči dobrým mravom. Súd prvého stupňa zistil, že rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu č. SR 5015/07 zo dňa 01.08.2007 bol navrhovateľ (v rozhodcovskom konaní v procesnom postavení odporcu) zaviazaný voči odporcovi (v rozhodcovskom konaní v procesnom postavení navrhovateľa) na zaplatenie plnenia poskytnutého zmluvou o úvere spolu s úrokom z omeškania a nahradenia trov konania z titulu zmluvy o úvere pod č. 5331239 zo dňa 22.02.2007. V aktuálne prejednávanej veci sa navrhovateľ domáha vydania bezdôvodného obohatenia na základe zmluvy č. 5331239 zo dňa 22.02.2007, ide o totožný predmet konania a totožné nároky z tej istej úverovej zmluvy. Aj keď zo spisu Okresného súdu Martin pod sp. zn. 22Er/55/2009 vyplýva zastavenie exekúcie po jej vyhlásení za neprípustnú (uznesenie okresného súdu bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 7 CoE 6/2012 zo dňa 17.01.2012) právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok zrušený nebol. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu (č. SR 5015/07 zo dňa 1.8.2007) vytvára prekážku rozhodnutej veci pre konanie o ochrane spotrebiteľa a o vydaní bezdôvodného obohatenia, v ktorom sa navrhovateľ domáhal určenia neprijateľných podmienok, určenia že úver poskytnutý na základe tej istej zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov a vydania bezdôvodného obohatenia z predmetnej úverovej zmluvy. Tieto uplatňované nároky navrhovateľa podľa názoru okresného súdu vychádzajú aj z rovnakého skutkového základu, t.j. z rovnakej úverovej zmluvy. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej odvolanie navrhovateľ a vedľajší účastník na strane navrhovateľa. Domáhali sa zrušenia uznesenia a pokračovania v predmetnom konaní. Odvolanie odôvodnili ustanoveniami § 205 ods. 2 písm. b), d), f) O.s.p. Poukazovali na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 6Cdo 135/2012 v zmysle ktorých, ak je rozhodcovská zmluva neprijateľnou zmluvnou podmienkou, tak nejde o prekážku rozsúdenej veci. Mali za to, že zmluva o úvere je absolútne neplatná (na túto neplatnosť súd musí prihliadať ex offo), jeden

z dôvodov neplatnosti je práve dohoda o rozhodcovskej doložke, ktorá podľa ustálenej súdnej praxe je neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Stály rozhodcovský súd spoločnosti Rozhodcovská, a.s., Bratislava v konaniach o spotrebiteľských úveroch opakovane rozhoduje v rozpore so zákonom a ustálenou súdnou praxou, hoc na také rozhodovanie nemá právomoc. Skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok pochádzajúci z neprijateľnej zmluvnej podmienky je nulitným právnym aktom potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 1/212 zo dňa 21.03.2012. Odvolatelia v dotknutej otázke poukazovali aj na rozhodovaciu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky v rozhodnutiach IV. ÚS 55/2011-19 zo dňa 24.02.2011 a IV. ÚS 60/2011-13 zo dňa 03.03.2011 ako aj na rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva napr. v prípade Ryabých proti Rusku, Protsenko proti Rusku. Vytýkali okresnému súdu nedostatok v procesnom postupe, keď im súd nedoručil odpor podaný proti platobnému rozkazu odporcom, na ktorý nemali možnosť reagovať.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatoval jeho vecnú správnosť. Podľa jeho názoru rozhodcovská doložka dohodnutá medzi navrhovateľom a odporcom je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou doložkou, umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Už len z tohto pohľadu rozhodcovská zmluva nevyžaduje od navrhovateľa, aby spory s odporcom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, takýto právny názor vyslovil v uznesení zo dňa 30.05.2011 sp. zn. 14NcC/10/2011 aj Krajský súd v Bratislave. Navrhovateľ má kedykoľvek právo sa slobodne rozhodnúť, na ktorom orgáne uplatní svoje právo. Platnosť právneho úkonu navyše treba hodnotiť v čase jeho uzavretia a bez hypotetického zvažovania okolností, ktoré môžu, ale nemusia nastať po jeho uzavretí. Dôležité je to, či doložka v čase jej uzavretia sama o sebe umožňuje alebo neumožňuje spotrebiteľovi uskutočniť voľbu medzi súdom alebo alternatívnym riešením sporu. Poukázal aj na množstvo súdnych konaní, ktoré boli začaté na podnet jednotlivých dlžníkov proti odporcovi, čo tiež nasvedčuje reálnej uplatniteľnosti možnosti voľby orgánu pre riešenie sporov nielen pre veriteľa ale aj pre dlžníkov, ktorí túto možnosť aktívne využívajú. Prijatie navrhovateľovej argumentácie by znamenalo pre odporcu len jediné a to úplné znemožnenie využitia rozhodcovského konania pre odporcu, pritom z ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v žiadnom prípade nevyplýva úmysel zákonodarcu zakázať rozhodcovské konanie úplne, ale iba ho obmedziť. Odporca zdôraznil, že platné a účinné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských úverov sú vo vzťahu k právnej úprave spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku nielen lex specialis, ale aj lex posterior a teda jednoznačne majú prednosť pri aplikácii. Prípustnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských sporoch vyplýva jednoznačne aj z odporúčania Komisie č. 98/257/ES o zásadách použiteľných na orgány zodpovedné za mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov. Prípustnosť rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských sporoch konštatujú súdy vo viacerých rozhodnutiach, napr. Rozsudok Vrchného súdu v Olomouci sp.zn. 12 Cmo 13/2010, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Cdo 2675/2007 zo dňa 30.10.2009. Navrhovateľ opiera svoju argumentáciu o rozhodnutia vydané výlučne v exekučnom konaní (medzi nimi aj v odvolaní uznesenie NS SR 6 Cdo 135/2012), ním uvádzaná súdna judikatúra sa dotýka iba vykonateľnosti rozhodnutia, v žiadnom prípade otázky právoplatnosti. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 18 CoE 132/2013 -35 zo dňa 26.06.2013. Podľa odporcu neexistuje žiaden zákonný podklad, ktorý by exekučnému súdu dával právomoc rušiť právoplatné rozhodnutie, posudzovať existenciu, či neexistenciu práva, skúmať podmienky rozhodcovského konania, ktoré predchádzalo vydaniu rozsudku, či konštatovať neprijateľnosť zmluvných podmienok.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v medziach ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva.

Z obsahu spisu je preukázané, že navrhovateľ sa návrhom zo dňa 14.05.2012, doručenom okresnému súdu 17.05.2012 domáhal od odporcu zaplata 2.007,13 eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré mal odporca získať na základe zmluvy č. 5331239 uzavretej dňa

22.02.2007. Okresný súd v súlade s návrhom navrhovateľa vydal dňa 24.05.2013 platobný rozkaz č.k. 1Ro/998/2012-14 proti ktorému podal v zákonnej lehote odporca odpor. Odporca poukázal v odpore na právoplatne rozsúdenú vec rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 01.08.2007, sp. zn. SR 5015/07 zaoberajúci sa otázkou plnenia plynúce zo zmluvy o úvere, ktorej neplatnosti sa navrhovateľ v tomto konaní domáha. Krajský súd z obsahu súdneho spisu zistil, že odpor proti platobnému rozkazu Okresného súdu Martin č.k. 1Ro/998/2012-14 zo dňa 24.05.2013 (č.l. 17 spisu) nebol doručený navrhovateľovi ani vedľajšiemu účastníkovi na strane navrhovateľa. Z uvedeného vyplýva že okresný súd z procesného hľadiska pochybil, rozhodol bez toho, aby umožnil dotknutým procesným stranám vyjadriť sa k odporu. Tento nesprávny procesný postup zakladá aj v odvolaní namietaný dôvod - odňatie možnosti účastníkom (na strane žalobcu) konať pred súdom. V ďalšom štádiu konania súd prvého stupňa doručí odpor dotknutým procesným stranám na písomné vyjadrenie a vec vyrieši.

Krajský súd už v tomto štádiu rozhodovania o odvolaní upriamuje pozornosť okresného súdu, že v konaní nejde o prekážku rozsúdenej veci. Navrhovateľ v súdenej veci sa domáha iného, odlišného nároku, nejde o totožný predmet konania riešený rozhodcom v uvádzanom rozhodcovskom konaní, v rozhodcovskom rozsudku. Preto je súd prvého stupňa povinný zaoberať sa a posúdiť nárok uplatňovaný navrhovateľom titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.